

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

НАКАЗ

м. Івано-Франківськ

18 квітня 2014р.

№ 32/1

Про затвердження Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці

У відповідності до ст.18 Закону України “Про охорону праці” та на підставі НПА ОП 0.00.-4.12-05 “Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці”, затвердженого наказом Держкомітету України з нагляду за охороною праці 26.01.2005р. №15 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 15.02.2005р. за №231/10-511 та з метою встановлення вимог щодо організації навчання і перевірки знань з питань охорони праці працівників та студентів університету,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про порядок навчання і перевірки знань з питань охорони праці працівників і студентів Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (далі – Положення), що додається.

2. Відділу охорони праці проводити вступний інструктаж та перевірку знань працівників з питань охорони праці у відповідності до названого Положення.

3. Керівникам структурних підрозділів (посадовим особам) забезпечити проведення навчання та перевірку знань працівників і студентів згідно нововведеного Положення.

4. Вважати таким, що втратив чинність наказ ректора №89/1 від 10.10.2007р. Про затвердження Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці працівників та студентів

5. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Ректор

Є.І. Крижанівський

Міністерство освіти і науки України

**Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу
(ІФНТУНГ)**

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок проведення навчання і перевірки знань
з питань охорони праці працівників та студентів**

**м. Івано-Франківськ
2014 р.**

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ректора № 32/1
"18" квітня 2014 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці
працівників та студентів

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці студентів та працівників Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (далі - Положення) встановлює порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників у процесі трудової діяльності, а також студентів, курсантів, фахівців післядипломної освіти та підвищення кваліфікації, слухачів до вузівської підготовки (далі - студенти), як під час навчально-виховного процесу, так і при науковій і виробничій діяльності.

1.2. Положення розроблене у відповідності до Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України затвердженого наказом Міністерства освіти та науки від 18.04.2006 р. № 304, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 7 липня 2006 р. за N 806/12680 та типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці 26.01.2005р. № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 15.02.2005р. № 231/10511.

1.3. Положення спрямоване на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників університету, студентів, курсантів, слухачів з метою забезпечення належних безпечних і здорових умов навчання та праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням і передбачає:

- навчання і перевірку знань з питань охорони праці керівників та посадових осіб університету в учбових центрах Держгірпромнагляду;
- навчання і перевірку знань з питань охорони праці працівників в разі підготовки, перепідготовки, отримання нової професії та підвищення кваліфікації в відповідних навчальних закладах;
- попереднє спеціальне навчання та періодична перевірка знань з питань охорони праці працівників, що виконують роботи підвищеної небезпеки;
- навчання та перевірку знань з питань охорони праці працівників в університеті, всі види інструктажів з охорони праці;
- підвищення кваліфікації посадових осіб і фахівців з питань охорони праці на курсах, семінарах, в навчальних закладах і науково-інформаційних центрах.

1.4. Відповідно до Типового положення під час прийняття на роботу і в процесі роботи працівники університету проходять інструктаж, навчання та перевірку знань з питань охорони праці, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих.

1.5. Програма навчання керівників, заступників - 36 годин, спеціалістів з охорони праці та викладачів кафедр охорони праці - 72 години. Усі інші працівники університету проходять навчання і перевірку знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності безпосередньо за місцем роботи обсягом не менше 20 годин.

1.6. Зміст та обсяг навчання з питань охорони праці для підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації за робітничими професіями визначаються Типовою навчальною програмою з предмета "Охорона праці", що затверджується Міністерством освіти і науки України за узгодженням із спеціально вповноваженим центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці.

При цьому теоретична частина предмета "Охорона праці" для підготовки робітників, що залучаються до виконання робіт з підвищеною небезпекою, зазначених у Переліку робіт з підвищеною небезпекою вивчається обсягом не менше 30 годин, а під час перепідготовки та підвищення кваліфікації - не менше 15 годин.

1.7. Теоретична частина предмета "Охорона праці" під час професійно-теоретичної підготовки за робітничими професіями для виконання робіт, які не належать до переліку робіт з підвищеною небезпекою, вивчається в обсязі не менше 10 годин, а під час перепідготовки та підвищення кваліфікації - не менше 8 годин.

1.8. Під час трудового і професійного навчання на підприємствах, в установах, організаціях на студентів, курсантів, слухачів поширюється законодавство про охорону праці в такому ж порядку, що до їх працівників.

1.9. Ректор університету через відділ кадрів сумісно зі службою охорони праці забезпечує вчасне і якісне навчання працівників з питань охорони праці під час прийому їх на роботу, періодично на протязі їх трудової діяльності, безпосередньо на робочих місцях та на спеціальних курсах в разі підготовки, перепідготовки і отриманню нової професії, введення нових нормативних документів, правил і норм з охорони праці, зміні технологічних процесів.

1.10. Для проведення перевірки знань з питань охорони праці в університеті наказом створюється комісія і підкомісії з перевірки знань. У складі підкомісій і комісії повинно бути не менше трьох осіб, які у встановленому порядку пройшли навчання і перевірку знань комісії університету, представники якої в свою чергу пройшли навчання в навчальних закладах Держгірпромнагляду.

До складу комісії входять спеціалісти служби охорони праці, представники юридичної, виробничих, технічних служб, представник профспілки з питань охорони праці, уповноважена особа з питань охорони праці. До складу комісії можуть залучатися страхові експерти з охорони праці робочого органу виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань і викладачі охорони праці, безпеки життєдіяльності, які проводили навчання.

1.11. Особи, які суміщають професії, проходять інструктаж, навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності з основних професій і з професій за сумісництвом.

1.12. Перелік питань для перевірки знань з питань охорони праці розробляється членами комісій, погоджується зі службою охорони праці і затверджується ректором або проректором університету.

1.13. Результати перевірки знань працівників з питань охорони праці оформлюються протоколом. При цьому в протоколі та посвідченні в стислій формі зазначається перелік основних нормативно-правових актів з охорони праці, питань безпеки життєдіяльності, виконання конкретних видів робіт, в обсязі яких працівник пройшов перевірку знань. Видача посвідчень про перевірку знань працівникам, які

проходили навчання в установі та закладі освіти, є обов'язковою лише тим, хто виконує роботи підвищеної небезпеки.

1.14. При незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівники протягом одного місяця повинні пройти повторну перевірку знань.

Навчання і перевірка знань працівників університету, які здійснюють навчально-виховний та науково-дослідний процеси, проводиться один раз на три роки.

1.15. Позачергове навчання і перевірка знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводяться при переведенні його на іншу роботу або призначенні на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

1.16. Фахівці з питань охорони праці та посадові особи університету і його підрозділів повинні протягом місяця пройти позачергове навчання і перевірку знань з питань охорони праці, якщо на об'єкті університету де стався груповий або із смертельним наслідком нещасний випадок (професійне отруєння) і якщо комісією з розслідування встановлено факт порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці.

1.17. Стажування (дублювання) перед допуском до самостійної роботи необхідно проводити працівникам університету, які керують або виконують роботи підвищеної небезпеки.

1.18. Допуск до роботи працівників, які не пройшли в встановленому порядку навчання і перевірку знань з питань охорони праці, забороняється

1.19. Відповідальність за організацію навчання, проведення інструктажів і перевірки знань з питань охорони праці в структурних підрозділах покладається на керівників цих підрозділів.

1.20. Вимоги цього Положення є обов'язковими для виконання всіма учасниками навчально-виховного, науково-дослідного та адміністративно-господарського процесів.

1.21. Нагляд за навчанням і перевіркою знань працівників з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників університету, студентів, курсантів, слухачів дотриманням вимог цього Положення здійснюють органи державного нагляду за охороною праці, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, представники галузевої профспілки, а контроль - відділ охорони праці університету.

1.22. Порядок присвоєння груп з електробезпеки працівникам, які обслуговують електроустановки.

1.22.1. Працівники, що обслуговують електроустановки, зобов'язані відповідно до займаної посади чи роботи, яку вони виконують, мати відповідну групу з електробезпеки згідно з такими вимогами:

1.22.2. Для одержання першої групи з електробезпеки, незалежно від посади і фаху, необхідно пройти інструктаж з електробезпеки під час роботи в даній установці або при користуванні побутовими чи промисловими електроприладами з оформленням в журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці. Інструктаж з електробезпеки на першу групу проводить особа, відповідальна за електрогосподарство, або, за її письмовим розпорядженням, особа зі складу електротехнічних працівників, яким присвоєна не нижче третьої групи.

1.22.3. Мінімальний стаж роботи в електроустановках і видання посвідчень працівникам з першою групою не вимагаються.

Періодична перевірка знань по безпечних методах роботи для працівників з першою групою з електробезпеки проводиться щорічно, а періодичний (повторний) інструктаж – щоквартально.

1.22.4. Присвоєння другої групи з електробезпеки проводиться електротехнічним працівникам, які мають стаж роботи менше 2-х років, а також:

- кранівникам;
- електрозварникам;
- машиністам пересувних дизель-електростанцій, при відсутності електроперсоналу;
- працівникам, які користуються електроінструментом першого класу при їх наявності за умовами безпеки в приміщеннях з підвищеною небезпекою та поза приміщеннями.

Особам молодшим за 18 років не дозволяється присвоювати групу вище другої.

1.22.5. Присвоєння третьої групи з електробезпеки проводиться електротехнічним працівникам, а також акумуляторникам.

1.22.6. Присвоєння четвертої та п'ятої груп з електробезпеки проводиться електротехнічним працівникам і особам, відповідальним за електрогосподарство.

Присвоєння четвертої групи з електробезпеки для інспектувальних працівників і фахівців з охорони праці проводиться із зазначенням в посвідченні: “допускається як інспектувальна особа”.

1.22.7. Електроперсонал, який обслуговує електроустановки напругою до 1000В повинен мати присвоєну не нижче четвертої групи з електробезпеки, вище 1000В – не нижче п'ятої.

Порядок навчання, перевірки знань та допуску до роботи працівників, які обслуговують електроустановки, із зазначенням стажу роботи та необхідних знань обумовлені в “Правилах безпечної експлуатації електроустановок споживачів”.

1.22.8. Щорічна перевірка знань персоналу другої, третьої, четвертої та п'ятої груп з електробезпеки проводиться комісією в складі не менше як трьох чоловік.

1.22.9. Результати перевірки заносяться в журнал встановленої форми і посвідчення, яке видається при первинній перевірці знань.

1.23. Визначення понять і термінів.

У цьому Положенні наведені терміни, які вживаються у такому значенні:

Навчання з питань охорони праці - це навчання працівників, учнів, курсантів, студентів, слухачів з метою отримання необхідних знань і навичок з питань охорони праці або безпечного ведення робіт.

Робота з підвищеною небезпекою - є робота в умовах впливу шкідливих та небезпечних виробничих чинників або така, де є потреба в професійному доборі, чи пов'язана з обслуговуванням, управлінням, застосуванням технічних засобів праці або технологічних процесів, що характеризуються підвищеним ступенем ризику виникнення аварій, пожеж, загрози життю, заподіяння шкоди здоров'ю, майну, довкіллю.

Спеціальне навчання - щорічне вивчення працівниками, які залучаються до виконання робіт з підвищеною небезпекою або там, де є потреба в професійному доборі, вимог відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

Стажування - набуття особою практичного досвіду виконання виробничих завдань і обов'язків на робочому місці після теоретичної підготовки до початку самостійної роботи під безпосереднім керівництвом досвідченого фахівця.

Дублювання - самостійне виконання працівником (дублером) професійних обов'язків на робочому місці під наглядом досвідченого працівника з обов'язковим проходженням протиаварійного і протипожежного тренувань.

2. Порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці під час навчально-виховного процесу

2.1. Навчання студентів з питань охорони праці в університеті проводиться відповідно до галузевих стандартів вищої освіти і розроблених на їх основі програм навчальних дисциплін, яка затверджується ректором.

2.2. Відповідно до Типового положення під час прийняття на роботу і в процесі роботи працівники університету проходять інструктаж, навчання та перевірку знань з питань охорони праці, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих.

2.3. Одним із видів навчання являється проведення інструктажів з охорони праці з студентами, аспірантами, курсантами, слухачами під час навчання, науково-дослідних та лабораторних робіт, проведення трудового і професійного навчання, підготовки робітничих професій.

2.4. Інструктажі з охорони праці з студентами, аспірантами, курсантами, слухачами, під час теоретичного, трудового і професійного навчання в університеті проводять працівники деканатів, керівники робіт, завідувачі лабораторій, майстри виробничого навчання та інші особи, на яких покладено обов'язки проведення інструктажів. Такі самі інструктажі на виробництві проводять особи, на яких покладено ці обов'язки наказом керівника підприємства, організації, де студенти, курсанти, слухачі проходять трудове та професійне навчання.

Інструктажі поділяються на вступний, первинний, позаплановий та цільовий.

2.4.1. Вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться:

- особам, які приймаються на постійну або тимчасову роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;
- при зарахуванні або оформленні до університету студента, курсанта, аспіранта, слухача перед початком навчального процесу;
- стороннім особам, у разі екскурсії в підрозділи та на об'єкти університету.

2.4.1.1. Вступний інструктаж працівникам, які прийняті на роботу в університет, проводиться спеціалістом служби охорони праці в спеціально обладнаному класі або кабінеті охорони праці, за програмою, розробленою службою охорони праці.

2.4.1.2. Вступний інструктаж студентам, аспірантам, курсантам, слухачам проводиться деканами факультетів і реєструється ними в журналі вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності для студентів, курсантів, слухачів (**додаток 2.1**).

2.4.1.3. Програма та тривалість вступного інструктажу затверджуються ректором університету (**додаток № 2.3**).

2.4.2. Первинний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться:

- перед початком навчального року (перед проведенням лабораторних або практичних занять у кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо університету з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів, приладів, препаратів, хімічних реагентів).

2.4.3. Позаплановий інструктаж з студентами, курсантами, слухачами, аспірантами проводиться у разі порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що може призвести чи призвело до травм, аварій, пожеж тощо, при зміні умов виконання навчальних завдань (лабораторних робіт, виробничої практики,

професійної підготовки тощо), у разі нещасних випадків на об'єктах університету та за його межами.

2.4.4. Цільовий інструктаж проводиться з студентами, курсантами, слухачами, аспірантами університету в разі організації позанавчальних заходів (олімпіади, турніри з предметів, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо), під час проведення громадських, позанавчальних робіт (прибирання територій, приміщень, науково-дослідна робота на навчально-дослідній ділянці тощо) і перед початком зимових і літніх канікул.

2.4.5. Всі види інструктажів з охорони праці з студентами, курсантами, слухачами під час навчально-виховного процесу проводять викладачі, куратори груп, вихователі, майстри виробничого навчання, тренери, керівники гуртків тощо.

2.4.6. Під час виробничого навчання та виробничої практики на підприємствах, в організаціях інструктажі проводять безпосередні керівники робіт (начальники структурних підрозділів, майстри, виконроби) або фізичні особи, які використовують найману працю.

Первинний, позаплановий і цільовий інструктажі з охорони праці завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих навичок безпечних методів праці, особою, яка проводила інструктаж.

2.4.7. Крім проведення інструктажів з охорони праці у процесі навчання та під час трудового і професійного навчання з вихованцями, учнями, студентами, курсантами, слухачами, працівниками університету проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності, які містять питання безпеки праці, охорони здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, безпеки дорожнього руху, попередження побутового травматизму, дії у випадку надзвичайних ситуацій тощо.

2.4.8. Первинний, позаплановий та цільовий інструктажі оформляються у спеціальному журналі реєстрації інструктажів (**додаток 2.2**).

2.4.9. Цільовий інструктаж, який проводиться перед початком кожного практичного заняття (практичної, лабораторної роботи тощо), реєструється в журналі обліку навчальних занять, виробничого навчання на сторінці предмета в розділі про запис змісту заняття. Студенти, слухачі, аспіранти, які інструктуються, в цьому випадку не розписуються про такий інструктаж.

ПРОГРАМА
вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки для
студентів, курсантів, слухачів.

1. Загальні відомості про університет, його структуру (навчальні корпуси, територія, кабінети, лабораторії, майстерні, спортзали, гуртожитки тощо). Види та джерела небезпеки в навчальних приміщеннях, на спортивних майданчиках, на навчально-дослідних ділянках.

2. Загальні правила поведінки під час навчально-виховного процесу. Відповідальність за порушення цих правил.

3. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги. Раціональна організація розумової праці і режиму дня, попередження виникнення перевтоми.

4. Вимоги пожежної безпеки в навчальному закладі. Знайомство з Правилами пожежної безпеки під час навчального процесу, проведення святкових заходів, проходження практики та проживання в гуртожитках. Дії при виникненні загоряння або пожежі. Правила користування вогнегасниками та іншими засобами пожежогасіння.

5. Радіаційна безпека.

Дії у разі надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру.

6. Безпека і правилами дорожнього руху. Поведінка на вулиці і в транспортних засобах.

7. Основні вимоги з електробезпеки. Заходи для запобігання ураження людей електричним струмом.

8. Обставини та причини окремих характерних нещасних випадків, аварій, пожеж, профзахворювань, які сталися в університеті та інших аналогічних закладах освіти.

9. Побутовий травматизм, попередження та дії у разі нещасних випадків у побуті.

10. Перша (долікарська) медична допомога у разі нещасних випадків, надзвичайних подій тощо.

Примітка: Перелік питань програми вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки для студентів, курсантів, слухачів може, при необхідності, доповнюватися в процесі інструктажу.

ПРОГРАМА
первинного інструктажу з безпеки життєдіяльності, охорони праці та пожежної
безпеки для студентів, курсантів, слухачів.

1. Основні вимоги безпечної організації робіт в університеті при навчально-виховному процесі.
2. Вимоги безпеки під час перебування в навчальних (в т.ч. аудиторіях, майстернях, лабораторіях) та побутових приміщеннях.
3. Дотримання вимог безпечного руху по території університету, в навчальних корпусах, спортивних комплексах, їдальнях тощо.
4. Небезпечні зони і ситуації, які можуть мати місце при навчально-виховному процесі.
5. Дії при нещасному випадку та при виникненні аварійної і небезпечної ситуації.
6. Основні вимоги електробезпеки в навчальних, побутових та житлових приміщеннях
7. Вимоги пожежної безпеки в навчальних, побутових та житлових приміщеннях. Ознайомлення із схемами евакуації людей при пожежі. Правила поведінки при евакуації із приміщень при пожежі.
8. Місця розташування пожежних кранів, вогнегасників та інших засобів пожежогасіння в приміщеннях та на території.
9. Заборона паління та користування відкритим вогнем на території та в приміщеннях університету.
10. Дії при виявленні в приміщеннях та на території університету задимлення, загоряння або пожежі.
11. Перша (долікарська) медична допомога у разі нещасних випадків, надзвичайних подій тощо.

Примітка: Перелік питань програми первинного інструктажу з безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки для студентів, курсантів, слухачів може, при необхідності, доповнюватися в процесі інструктажу.

ПРОГРАМА
інструктажу з безпеки життєдіяльності та охорони праці перед проведенням
практичних занять, лабораторних та інших робіт для студентів, курсантів,
слухачів.

1. Ознайомлення із завданням практичних занять, лабораторних та інших робіт.
2. Ознайомлення із характеристикою та принципом дії устаткування, приладів, інструментів. Правила користування ними і гранично допустимі норми їх навантаження. Небезпечні фактори при їх експлуатації. Блокувальні та запобіжні пристрої устаткування.
3. Вимоги безпеки праці при ввімкненні в роботу механізмів та електроспоживачів.
4. Ознайомлення з властивостями реагентів, хімічних реактивів, розчинів та інших препаратів, їх дія на організм людини.
5. Вимоги до лабораторних препаратів, посуду, інструментів та вогне- і вибухонебезпечних речовин, які застосовуються при лабораторних дослідках.
6. Засоби індивідуального та колективного захисту, спеціальний одяг, взуття та рукавиці.
7. Вимоги електробезпеки при проведенні лабораторних дослідів.
8. Ознайомлення з інструкціями з охорони праці та пожежної безпеки для лабораторій.
9. Вимоги пожежної безпеки. Причини виникнення пожеж в лабораторіях. Ознайомлення із схемами евакуації людей із приміщення лабораторії при пожежі.
10. Надання першої медичної при нещасних випадках.

Примітка: Перелік питань програми інструктажу з безпеки життєдіяльності та охорони праці перед проведенням практичних занять, лабораторних та інших робіт для студентів, курсантів, слухачів може, при необхідності, доповнюватися в процесі інструктажу.

3. Порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці для працівників університету під час адміністративно-господарської діяльності

3.1. Працівники університету при прийнятті на роботу і періодично в процесі роботи повинні проходити навчання і перевірку знань згідно з вимогами цього Положення. Допуск до роботи без навчання, інструктажів і перевірки знань з питань охорони праці забороняється.

3.2. В університеті на основі цього Положення відділом охорони праці розроблюються і затверджуються наказом ректора плани-графіки проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці.

3.3. Особи, які суміщають професії, проходять навчання та інструктажі з охорони праці як з їх основних професій, так і з професій за сумісництвом.

3.4. Перевірка знань працівників з питань охорони праці проводиться за тими нормативними актами про охорону праці, додержання яких входить до їх службових обов'язків.

3.5. Формою перевірки знань з питань охорони праці працівників є іспит, який проводиться за екзаменаційними білетами у вигляді усного опитування або шляхом тестування на автоекзаменаторі з наступним усним опитуванням. Результати перевірки знань працівників з питань охорони праці оформлюються протоколом (**додаток 3.1.**).

3.6. Особам, які при перевірці знань з питань охорони праці виявили задовільні результати, видаються посвідчення (**додаток 3.2.**). Працівникам, які згідно з цим Положенням проходять навчання та перевірку знань з питань охорони праці безпосередньо в університеті, видача посвідчень про перевірку знань видається лише тим, хто виконує роботи підвищеної небезпеки (**додаток 3.3.**)

3.7. При незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці працівник на протязі одного місяця повинен пройти повторне навчання та повторну перевірку знань.

3.8. При незадовільних результатах і повторної перевірки знань питання щодо працевлаштування працівника вирішується згідно з чинним законодавством.

3.9. Контроль за організацію і здійснення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці згідно з вимогами цього Положення покладається на відділ охорони праці, а відповідальність за своєчасне навчання та перевірку знань працівників в структурних підрозділах - на керівників цих підрозділів.

НАВЧАННЯ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ПРИЙНЯТТІ НА РОБОТУ І В ПРОЦЕСІ РОБОТИ

3.10. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб

3.10.1. Для перевірки знань з питань охорони праці посадових осіб, керівників підрозділів, спеціалістів, інженерів, майстрів адміністративно-господарського процесу наказом ректора створюються комісії та підкомісії. До складу комісій входять головні спеціалісти, служби охорони праці, юридичної, виробничих і технічних служб і при необхідності – представники органів державного нагляду за охороною праці та профспілки.

3.10.2. Усі члени комісії в установленому цим Положенням порядку повинні пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці.

Перед перевіркою знань працівників з питань охорони праці в університеті організовуються заняття: лекції, семінари та консультації. Для навчання

рекомендується застосування комп'ютерних тренажерів, інших технічних засобів, у разі їх наявності.

3.10.3. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці, з урахуванням специфіки роботи структурного підрозділу, складають члени комісії (підкомісії) з перевірки знань з питань охорони праці даного структурного підрозділу. Перелік питань узгоджується з проректором з інженерно-адміністративних питань.

3.10.4. Первинна перевірка знань інженерно-технічних працівників, посадових осіб і спеціалістів проводиться після призначення на посаду, але не пізніше одного місяця після призначення.

3.10.5. Позачергове навчання та перевірка знань посадових осіб і спеціалістів з питань охорони праці проводиться:

- при введенні в дію нових або переглянутих нормативних актів про охорону праці;
- при введенні в експлуатацію нового устаткування або впровадженні нових технологічних процесів;
- при переведенні працівника на іншу роботу або призначенні його на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці;
- на вимогу працівника органу державного нагляду за охороною праці, вищої господарської організації або місцевого органу виконавчої влади, якщо виявлено незнання посадовою особою, спеціалістом нормативних актів про охорону праці.

3.11. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників при підготовці, перепідготовці та отриманні нової професії

3.11.1. Підготовка працівників для виконання робіт з підвищеною небезпекою (в т.ч. операторів котельних установок, газоелектрозварювальників, токарів, водіїв, кранівників та інших) здійснюється тільки у відповідних навчальних закладах (професійно-технічних училищах, навчально-курсівних комбінатах, центрах підготовки і перепідготовки робітничих кадрів), які одержали в установленому порядку ліцензію Міністерства та дозвіл Держгірпромнагляду на провадження такого навчання.

3.11.2. Навчальні плани та програми підготовки та перепідготовки працівників повинні передбачати теоретичне і практичне (виробниче) навчання з курсу "Охорона праці".

3.12. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, що не є посадовими особами (в т.ч. робітничі професії).

3.12.1. Усі працівники, що приймаються на роботу та в процесі роботи повинні проходити інструктажі та перевірку знань з питань охорони праці.

3.12.2. Працівники, що приймаються на роботи, визначені в "Переліку робіт з підвищеною небезпекою", крім інструктажів, проходять попереднє спеціальне навчання і перевірку знань з питань охорони праці стосовно конкретних робіт, які вони виконуватимуть. Попереднє спеціальне навчання і перевірка знань працівників за його результатами проводяться одноразово до початку самостійної роботи, а також у разі перерви в роботі понад один рік керівниками підрозділів. Спеціальне навчання повинно передбачати теоретичне та практичне навчання, а також стажування (дублювання). Теоретичне навчання повинно проводитися згідно розроблених програм.

3.12.3. Програми теоретичного навчання та стажування розробляються керівником відповідного структурного підрозділу, узгоджуються з службою охорони праці та затверджуються проректором.

3.12.4. Особи, які суміщають професії, навчаються і інструктуються як за основними професіями, так і за професіями по сумісництву.

Теоретичне навчання повинно включати такі питання:

- законодавство про охорону праці;
- організація роботи з питань охорони праці в університеті;
- правила безпечної експлуатації обладнання з підвищеною небезпекою;
- вибухопожежонебезпека структурного підрозділу та захист від неї;
- електробезпека;
- гігієна праці і виробнича санітарія;
- виробничий травматизм, профзахворювання та аварії, методи та заходи щодо їх запобігання;
- перша (долікарська) допомога при нещасних випадках.

Повний обсяг програми визначається керівником структурного підрозділу в залежності від специфічних особливостей організації роботи та технологічних процесів, конкретних професій та видів робіт.

Теоретичне навчання повинно закінчуватись перевіркою знань. Перевірка знань проводиться постійно-діючими підкомісіями.

Практичне навчання (стажування) на робочих місцях проводиться під керівництвом кваліфікованого робітника. Закріплення робітника здійснюється розпорядженням керівника структурного підрозділу (майстерні, дільниці тощо) з вказанням терміну стажування та відповідальної особи, зобов'язаної вести контроль за навчанням.

Перевірку знань робітників з питань охорони праці в структурних підрозділах проводять постійно діючі підкомісії. Головами комісій призначаються керівники підрозділів та дільниць в службові обов'язки яких входить організація роботи з охорони праці.

До складу комісій входять фахівці служби охорони праці, енерго - механічної, технічної, представники органів державного нагляду за охороною праці та профспілки.

Усі члени комісії в установленому цим Положенням порядку повинні пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці.

Перелік питань для перевірки знань з охорони праці, з урахуванням специфіки роботи структурного підрозділу, складають члени комісії (підкомісії) з перевірки знань з питань охорони праці даного структурного підрозділу. Перелік питань узгоджується з начальником відділу охорони праці і затверджується проректором.

При незадовільному результаті перевірки знань повторна перевірка знань робітників призначається протягом місяця. При незадовільному результаті повторної перевірки знань питання про працевлаштування робітника вирішується згідно чинного законодавства.

За результатами перевірки знань комісією складається протокол встановленої форми (додаток 3.1), а робітникам видається посвідчення встановленої форми (додаток 3.2).

Робітники допускаються до самостійної роботи після проходження вступного інструктажу, навчання з питань охорони праці та перевірки знань, первинного інструктажу на робочому місці, стажування і набуття навичок безпечних методів праці.

3.13. ІНСТРУКТАЖІ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

3.13.1. Види інструктажів

За характером і часом проведення інструктажі з питань охорони праці поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий.

Вступний інструктаж

Проводиться:

- з усіма працівниками, які приймаються на постійну або тимчасову роботу, незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;
- з працівниками інших організацій, які прибули в університет і беруть безпосередню участь у виробничому процесі або виконують інші роботи для університету;
- у разі екскурсії на об'єкти університету.

Первинний інструктаж

Проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

- новоприйнятим (постійно чи тимчасово) в університет;
- який переводиться з однієї дільниці університету до іншої;
- який буде виконувати нову для нього роботу;
- відрядженим працівником, який бере безпосередню участь у адміністративно-господарській діяльності університету.

Повторний інструктаж

Проводиться з працівниками на робочому місці в терміни, визначені відповідними чинними галузевими нормативними актами з урахуванням конкретних умов праці, але не рідше:

- на роботах з підвищеною небезпекою - 1 раз на 3 місяці;
- для решти робіт - 1 раз на 6 місяців.

Позаплановий інструктаж

Проводиться з працівниками на робочому місці:

- при введенні в дію нових або переглянутих нормативних актів про охорону праці, а також при внесенні змін та доповнень до них;
- при зміні технологічного процесу, заміні або модернізації устаткування, приладів та інструментів, реактивів, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці;
- при порушеннях працівниками вимог нормативних актів про охорону праці, що можуть призвести або призвели до травм, аварій, пожеж тощо;
- при виявленні особами, які здійснюють державний нагляд і контроль за охороною праці, незнання вимог безпеки стосовно робіт, що виконуються працівником;
- при перерві в роботі виконавця робіт більш ніж на 30 календарних днів - для робіт з підвищеною небезпекою, а для решти робіт - понад 60 днів.

Цільовий інструктаж

Проводиться з працівниками:

- при виконанні разових робіт, не передбачених трудовою угодою;
- при ліквідації аварії, стихійного лиха;
- при проведенні робіт, на які оформлюються наряд-допуск, розпорядження або інші документи.

3.13.2. Порядок проведення інструктажів для працівників

3.13.2.1. Усі працівники, які приймаються на постійну чи тимчасову роботу і при подальшій роботі, повинні проходити в управлінні навчання в формі інструктажів з питань охорони праці, подання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків, а

також з правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих.

3.13.2.2. Вступний інструктаж проводиться спеціалістом відділу охорони праці, який в установленому цим Положенням порядку пройшов навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

Вступний інструктаж проводиться в кабінеті охорони праці, з використанням сучасних технічних засобів навчання, навчальних та наочних посібників за діючою в університеті програмою (додаток 3.5.).

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу, який зберігається в відділі охорони праці, а також у документі про прийняття працівника на роботу.

3.13.2.3. Первинний інструктаж проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху за діючими в університеті програмами первинного (повторного) інструктажу що враховують вимоги діючих в університеті інструкцій з охорони праці відповідно до виконуваних робіт та вимог переліку питань первинного інструктажу (додаток 3.6.).

3.13.2.4. Повторний інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом програми проведення первинного інструктажу.

3.13.2.5. Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

3.13.2.6. Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються в залежності від виду робіт, що ними виконуватимуться.

3.13.2.7. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі проводить безпосередній керівник робіт (керівник структурного підрозділу, дільниці, майстер).

3.13.2.8. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування, а також перевіркою набутих навичок безпечних методів праці. Знання перевіряє особа, яка проводила інструктаж.

При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок щодо безпечного виконання робіт після первинного, повторного чи позапланового інструктажів для працівника на протязі 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна усна перевірка знань. При незадовільних результатах і повторної перевірки знань питання щодо працевлаштування працівника вирішується згідно з чинним законодавством.

При незадовільних результатах перевірки знань після цільового інструктажу допуск до виконання робіт не надається. Повторна перевірка знань при цьому не дозволяється.

3.13.2.9. Працівники, які суміщають професії (в тому числі працівники бурових бригад), проходять інструктажі як з їх основних професій, так і з професій за сумісництвом.

3.13.2.10. Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажу та про допуск до роботи особою, якою проводився інструктаж, вноситься запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці (додаток 3.4.). При цьому обов'язкові підписи як того, кого інструктували, так і того, хто інструктував. Сторінки журналу реєстрації інструктажів повинні бути пронумеровані, журнали прошнуровані і скріплені печаткою.

3.13.2.11. У разі виконання робіт, що потребують оформлення наряду-допуску, цільовий інструктаж реєструється в цьому наряді-допуску, а в журналі реєстрації інструктажів - не обов'язково.

4. СТАЖУВАННЯ (ДУБЛЮВАННЯ) ТА ДОПУСК ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ

4.1. Новоприйняті в управління працівники після перевірки теоретичних знань та проведення первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом досвідчених, кваліфікованих фахівців пройти стажування протягом 3 - 15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

4.2. Допуск до стажування (дублювання) оформлюється розпорядженнями по структурному підрозділу (**Додаток 3.8**), яке видається його керівником.

Перед допуском до самостійної роботи керівником підрозділу оформляється розпорядження (**Додаток 3.9**).

4.3. Перелік посад і професій працівників, які повинні проходити стажування (дублювання) зазначений у **додатку 3.10**. Тривалість стажування (дублювання) залежить від стажу і характеру роботи, а також від кваліфікації працівника.

4.4. Стажування (дублювання) проводиться за програмами для конкретної професії, посади, робочого місця, які розробляються керівниками структурних підрозділів за погодженням з працівником відділу охорони праці і затверджуються проректором.

4.5. Стажування (дублювання) проводиться безпосередньо на робочих місцях. У процесі стажування працівники повинні виконувати роботи, які за складністю, характером, вимогами безпеки відповідають роботам, що передбачаються функціональними обов'язками цих працівників.

4.6. У процесі стажування (дублювання) працівник повинен:

- поповнити знання щодо правил безпечної експлуатації технологічного обладнання, технологічних і посадових інструкцій та інструкцій з охорони праці;
- оволодіти навичками орієнтування у виробничих ситуаціях в нормальних і аварійних умовах;
- засвоїти в конкретних умовах технологічні процеси і обладнання та методи безаварійного керування ними з метою забезпечення вимог охорони праці.

4.7. Запис про проведення стажування (дублювання) та допуск до самостійної роботи здійснюється керівником відповідного структурного підрозділу в журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці (**додаток 3.4**).

4.8. Якщо в процесі стажування (дублювання) працівник не оволодів необхідними виробничими навичками чи отримав незадовільну оцінку щодо протиаварійних та протипожежних тренувань, то стажування (дублювання) новим розпорядженням може бути продовжено на термін, що не перевищує двох змін.

Розроблено відділом охорони праці.

ПОГОДЖЕНО

Проректор

з наукової роботи та інноваційного розвитку

Начальник відділу охорони праці

Провідний юрисконсульт

О.Г. Дзьоба

Г.І. Семків

В.В.Протас

**Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу**

**ПРОТОКОЛ № _____
ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ З ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

м. Івано-Франківськ

» ____ » _____ 200__ р.

Комісія у складі:

голови _____
(прізвище, ініціали, посада)

і членів _____
(прізвище, ініціали, посада)

створена на підставі наказу від " ____ " _____ 200__ р. № _____
перевірила знання

(найменування нормативних актів

про охорону праці, за якими проводилася перевірка знань)

N з/п	Прізвище, ім'я та по батькові працівника	Посада, професія, розряд	Цех, дільниця, виробництво	Знає / Не знає	Підпис праців- ника
1	2	3	4	5	6

Голова комісії

(підпис)

Члени комісії

(підпис)_____
(підпис)

Обкладинка посвідчення

УКРАЇНА

ПОСВІДЧЕННЯ

про перевірку знань з
питань охорони праці

Перша сторінка посвідчення

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ПОСВІДЧЕННЯ

Видано _____,
(прізвище, ім'я та по батькові)

посада (фах) _____,

місце роботи _____,

про те, що він(а) пройшов(ла) навчання і виявив(ла) потрібні знання

(найменування нормативних актів про охорону праці, за якими проводилась перевірка знань)

Підстава: протокол засідання комісії з перевірки знань

від "___" _____ 200_ р. № _____

М. П.

Голова комісії _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Друга і наступні сторінки посвідчення

ВІДОМОСТІ ПРО ПЕРІОДИЧНУ ПЕРЕВІРКУ ЗНАНЬ

Посада (фах) _____

виявив(ла) потрібні знання _____

(найменування нормативних актів про охорону праці,

за якими проводилася перевірка знань)

Підстава: протокол засідання комісії з перевірки знань

від "___" _____ 200_ р. N _____

М. П.

Голова комісії _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

**ПЕРЕЛІК РОБІТ
з підвищеною небезпекою**

1. Електрозварювальні, газополум'яні наплавочні і паяльні роботи. Контроль за зварювальними з'єднаннями.
2. Обслуговування агрегатів і котлів, що працюють на газі і рідкому паливі.
3. Роботи з виробництва, зберігання, використання та транспортування речовин, які відносяться до I та II класу небезпеки.
4. Обслуговування і ремонт акумуляторних батарей.
5. Роботи з підйомних і підвісних кошиків і риштувань на висоті.
6. Монтаж, наладка, технічне обслуговування, експлуатація, ремонт і демонтаж вантажопідіймальних машин і механізмів, ліфтів, конвеєрів, підвісного канатного, гідравлічного транспорту, технологічного і верстатного обладнання, електроустановок та ліній електропередачі.
7. Монтаж, демонтаж та обслуговування компресорного, холодильного обладнання, пресів-розширювачів, ковальсько-пресового устаткування.
8. Управління тракторами і самохідним технологічним устаткуванням.
9. Роботи на копіювальних та розмножувальних машинах.
10. Обслуговування верстатів з обробки деревини і металів.

ПРОГРАМА **вступного інструктажу з охорони праці**

1. Загальні відомості про Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу.

- 1.1.** Призначення, структура університету і його окремих підрозділів.
- 1.2.** Розташування навчальних корпусів і гуртожитків університету, його підрозділів і об'єктів.
- 1.3.** Режим роботи працівників університету і його підрозділів.

2. Основні положення трудового законодавства і загальні вимоги для працівників університету.

2.1. Основні положення Закону України "Про охорону праці", Кодексу Законів про працю, Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, в установах і організаціях, Закону України "Про пожежну безпеку" та інших нормативних актів про охорону праці.

2.2. Система управління охороною праці, державний нагляд та громадський контроль за охороною праці в університеті:

- 2.2.1.** Обов'язки власника з охорони праці.
- 2.2.2.** Обов'язки працівника щодо виконання вимог нормативних актів про охорону праці.
- 2.2.3.** Права працівника з охорони праці при укладанні трудової угоди та під час виконання трудових обов'язків.
- 2.2.4.** Відповідальність працівника за порушення вимог з охорони праці.
- 2.2.5.** Попередні та періодичні медичні огляди.
- 2.2.6.** Соціальне страхування від нещасних випадків та профзахворювань.
- 2.2.7.** Навчання з питань охорони праці.
- 2.3.** Основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори, які характерні для об'єктів університету, особливості їх дії на працюючих.

2.4. Методи та засоби запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням, засоби індивідуального та колективного захисту, знаки безпеки та сигналізації.

2.5. Обставини та причини окремих характерних нещасних випадків, аварій, пожеж, профзахворювань, які сталися в університеті та інших аналогічних закладах освіти.

2.6. Контроль за дотриманням законодавства про працю, правил і норм безпеки органами державного нагляду.

2.7. Роль і права профспілкових органів в області охорони праці (профспілковий комітет, комісія і громадські інспектори по охороні праці).

2.8. Трудовий договір (порядок прийому на роботу, випробувальний термін при прийомі на роботу, випадки перевodu на іншу роботу, інструктаж по техніці безпеки при переведенні на іншу роботу).

2.9. Робочий час і його використання (робота у вихідні і святкові дні, понад нормовані роботи, гарантії і компенсації).

2.10. Час відпочинку (перерви для відпочинку і приймання їжі, вихідні дні, відпустки, види відпусток і порядок їх надання).

2.11. Трудова дисципліна (обов'язки робітників, службовців і адміністрації, правила внутрішнього трудового розпорядку, заохочення за успіхи в роботі, стягнення за порушення трудової дисципліни).

2.12. Види покарань за допущення порушень по охороні праці і невиконання своїх трудових обов'язків:

- дисциплінарне;
- кримінальне;
- матеріальне;
- адміністративне.

2.13. Відповідальність за знаходження на роботі в стані алкогольного та наркотичного сп'яніння.

2.14. Порядок покарання за невиконання своїх службових та професійних обов'язків.

2.15. Порядок і норми видачі засобів індивідуального захисту, порядок компенсації витрат за придбання спецодягу та інших засобів індивідуального захисту за власні кошти.

2.16. Праця жінок і молоді (роботи, на яких забороняється застосування праці жінок і молоді, відпустки, перерви в роботі).

2.17. Порядок розгляду трудових спорів.

2.18. Заборона допуску сторонніх осіб в навчальні, службові та побутові приміщення, гуртожитки, на робочі місця без дозволу керівництва університету.

2.19. Заборона виконання непередбачених завданням і посадовими обов'язками робіт (крім випадків гасіння пожежі, ліквідації аварій, рятування людей тощо).

2.20. Порядок повідомлення про нещасні випадки, професійні захворювання, аварії і пожежі.

3. Правила поведінки на території університету, у навчальних, житлових, виробничих і допоміжних приміщеннях.

3.1. Правила руху пішоходів і транспортних засобів.

3.2. Способи і сигнали оповіщення в небезпечних ситуаціях.

3.3. Вимоги безпеки під час знаходження, навчальних, житлових, виробничих і допоміжних приміщеннях.

4. Загальні вимоги безпеки при виконанні небезпечних робіт.

4.1. Загальні вимоги безпеки при експлуатації машин, механізмів і інструментів.

4.2. Ознаки небезпечних концентрацій газів і парів, місця їх можливого скупчення.

4.3. Особливості роботи в окремі періоди року. Правила проведення робіт на відкритому повітрі в умовах низьких температур.

4.4. Загальні вимоги безпеки при виконанні робіт підвищеної небезпеки.

4.5. Норми перенесення вантажів вручну.

4.6. Вимоги безпеки праці при виконанні робіт, на які оформляється наряд-допуск або видається письмовий дозвіл.

5. Правила перевезення людей автомобільним транспортом.

6. Основні вимоги з електробезпеки. Заходи для запобігання ураження людей електричним струмом.

7. Вимоги безпеки при використанні, переміщенні, перевезенні та зберіганні балонів зі стисненими горючими газами, киснем і повітрям.

8. Основи виробничої санітарії.

8.1. Заходи по поліпшенню санітарно-гігієнічних умов праці.

8.2. Промислова вентиляція, призначення і її види (природна та механічна вентиляції).

9. Системи і види освітлення.

10. Шум і вібрація, методи боротьби з ними. Умовно допустимі рівні. Заходи по зниженню шкідливої дії шуму і вібрації на організм людини.

11. Вимоги особистої і виробничої гігієни.

11.1. Особиста гігієна під час роботи і після її закінчення.

11.2. Порядок утримання і прибирання робочого місця.

11.3. Санітарно-побутові приміщення, порядок їх роботи і утримання.

11.4. Порядок видачі лікувально-профілактичного харчування, молока і мила.

12. Методи і способи надання першої (долікарської) допомоги при нещасних випадках.

12.1. Організація медичного обслуговування в університеті.

12.2. Способи і засоби виклику швидкої медичної допомоги на об'єкти.

12.3. Основні способи і методи надання першої допомоги.:

13. Заключні положення.

13.1. Порядок відшкодування матеріальної шкоди в зв'язку з пошкодженням здоров'я на виробництві.

13.2. Порядок оплати лікарняного листка.

13.3. Порядок розслідування і оформлення нещасних випадків на виробництві, в побуті, по дорозі на роботу або з роботи.

13.4. Профілактика виробничого травматизму, недопущення порушень правил і інструкцій по охороні праці працівниками.

**ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ
первинного інструктажу для працівників
адміністративно-господарської діяльності**

1. Загальні відомості про технологічний процес та обладнання на робочому місці, виробничій дільниці, в цеху, структурному підрозділі. Основні небезпечні виробничі фактори, що виникають при цьому технологічному процесі, особливості їх дії на працівників. Питання виробничої санітарії та особистої гігієни, пов'язані з виконанням роботи і перебуванням у приміщенні.

2. Безпечна організація робіт та утримання робочого місця.

3. Небезпечні зони машин, механізмів, приладів. Засоби безпеки обладнання (запобіжні, гальмові пристрої та огорожа, системи блокування та сигналізації, знаки безпеки). Вимоги запобігання електротравматизму.

4. Порядок підготовки до праці (перевірка справності обладнання, пускових приладів, інструменту та пристосувань, блокування, заземлення та інших засобів захисту).

5. Безпечні прийоми та методи роботи; дії при виникненні небезпечної ситуації.

6. Засоби індивідуального захисту на робочому місці та правила їх використання.

7. Схема безпечного руху працівників по території підрозділу, дільниці тощо.

8. Транспортні та вантажопідйомні засоби і механізми. Вимоги при вантажно-розвантажувальних роботах та транспортуванні вантажу.

9. Характерні причини аварій (вибухів, пожеж тощо), випадків виробничого травматизму.

10. План ліквідації аварійних ситуацій.

11. Засоби запобігання можливим аваріям. Обов'язки і дії працівників при аваріях. Способи застосування існуючих на дільниці засобів пожежогасіння, протиаварійного захисту, місця їх розташування.

12. Подання долікарської допомоги потерпілим.

13. Вимоги безпеки при закінченні роботи.

14. Зазначені в пунктах 1 - 13 питання розглядаються в поєднанні з інструкціями з охорони праці для конкретного виду робіт чи професії, вимогами технічної документації та технологічних регламентів.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН І ПРОГРАМА
НАВЧАННЯ ПОСАДОВИХ ОСІБ І СПЕЦІАЛІСТІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ
ПРАЦІ**

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема 1. Законодавство України про охорону праці. Основні положення Закону України "Про охорону праці".

Тема 2. Законодавство України про працю.

Тема 3. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці.

Тема 4. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист.

Тема 5. Пожежна безпека.

Тема 6. Електробезпека.

Тема 7. Гігієна праці і виробнича санітарія. Медичні огляди.

Тема 8. Надання першої допомоги потерпілим в разі нещасного випадку.

Тема 9. Організаційно-технічні заходи щодо профілактики, попередження, локалізації та ліквідації наслідків техногенних аварій та катастроф.

Програма навчання приведена в типовому положенні про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці затвердженого наказом ДНОП №15 від 26.01.2005р.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ №

на проходження стажування (дублювання) новоприйнятого
або переведеного на іншу роботу працівника
№ _____ від „ ____ „ _____ 200 ____ р.

по _____
(назва підрозділу)

на період проходження виробничого стажування (дублювання)
(потрібне підкреслити)

новоприйнятого (переведеного) працівника

_____ (П.І.П.)

по спеціальності(професії) _____

закріпити за _____
(посада, прізвище, ініціали)

Період стажування встановити

з „ ____ „ _____ 200 ____ р. по " ____ „ _____ 200 ____ р.

Керівництво стажуванням доручаю _____

_____ (посада, прізвище, ініціали.)

Керівник підрозділу _____

_____ (посада, прізвище, ініціали)

З розпорядженням ознайомлені

Особа, яка проходить стажування:

_____ (дата) _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

Особа, яка проводить стажування:

_____ (дата) _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

РОЗПОРЯДЖЕННЯ №

про допуск до самостійної роботи новоприйнятого
або переведеного на іншу роботу працівника
№ _____ від „ ____ „ _____ 200 ____ р.

по _____
(назва підрозділу)

По результатах проведеного навчання, інструктажів і перевірки знань з питань охорони праці та пожежної безпеки і стажування (дублювання) дозволяю допустити до самостійної роботи новоприйнятого (переведеного) працівника

_____ (П.І.П.)

по спеціальності (професії)

_____ (назва)

Керівник підрозділу _____

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

ПЕРЕЛІК

посад і професій працівників, які повинні проходити стажування (дублювання)

1. Токар.
2. Фрезерувальник.
3. Слюсарі всіх підрозділів.
4. Слюсар-сантехнік.
5. Коваль.
6. Оператор котельної установки.
7. Електрозварювальник.
8. Газорізчик.
9. Електромонтери всіх підрозділів.
10. Акумуляторник.
11. Дезінфектор хлораторної установки.
12. Вантажник.
13. Стропальник
14. Столяр-верстатник.
15. Водій.
16. Кранівник.
17. Робітники по обслуговуванню бурової установки.

ПЕРЕЛІК

Категорій посадових осіб і спеціалістів, для яких необхідні попереднє навчання і перевірка знань з питань охорони праці до виконання ними своїх службових обов'язків, а також періодичні навчання і перевірка знань в процесі роботи

1. Перелік посадових осіб і спеціалістів, попереднє навчання і перевірка знань з питань охорони праці, а також періодичні навчання та перевірка знань з питань охорони праці яких проводиться один раз на три роки:

1.1. В навчальних закладах:

- Проректори, виконання службових обов'язків яких пов'язано з організацією безпечного проведення робіт, організацією заходів з охорони праці.

- Завідувач, професори, доценти, ст. викладачі, асистенти кафедри безпеки життєдіяльності, які викладають дисципліни охорони праці.

- Директор науково-дослідного інституту нафтогазових технологій, його заступники, виконання службових обов'язків яких пов'язано з організацією безпечного проведення робіт.

- Головний енергетик, головний механік.

- Начальник і спеціалісти служби охорони праці.

- Члени постійно діючої комісії з перевірки знань працівників з питань охорони праці.

1.2 В університеті:

1.2.1. Декани факультетів, їх заступники, завідувачі кафедр.

1.2.2. Професори, доценти, ст. викладачі, асистенти, завідувачі лабораторіями, майстри виробничого навчання, керівники виробничих практик, які викладають організацію виробництва, технологію робіт, експлуатацію обладнання, проводять заняття з фізичної культури, а також інструктажі з питань охорони праці з студентами.

1.2.3. Керівники основних технічних підрозділів, груп, проектів науково-дослідного інституту, їх заступники, керівники госпдогвірних тем, завідувачі науково-дослідними лабораторіями, спеціалісти, які безпосередньо відповідають за безпечне ведення робіт, технічний стан обладнання, машин і механізмів, а також проводять інструктажі з питань охорони праці з працівниками.

1.2.4 Заступники проректора з будівництва і капітального ремонту, помічник проректора з побуту, головний бухгалтер, директор навчально-виробничих майстерень, директор спорткомплексу, керівник науково-навчально-виробничого центру, директор студентського об'єднання громадського харчування, начальник експлуатаційно-господарського відділу, начальник автогосподарства, начальник відділу будівництва і реконструкції будівель і споруд, директор центру культури та дозвілля студентів, начальник відділу охорони, директор бібліотеки, начальник відділу матеріально-технічного забезпечення, начальник планово-фінансового відділу, редактор газети "Студент Прикарпаття", начальник служби метрології і стандартизації, начальник відділу кадрів, начальник режимно-таємного підрозділу, начальник юридичного відділу, начальник відділу підготовки фахівців високої кваліфікації, начальник навчального відділу, начальник зв'язку з виробництвом і практики, начальник військово-мобілізаційного відділу, ст. диспетчер оперативно-диспетчерської служби.

1.2.5. Заступники керівників і підрозділів(служб),а також спеціалістів відділів експлуатації капітального ремонту, виробничо-технічного, енергомеханічних та технологічних підприємств громадського харчування, інші посадові особи, які

безпосередньо відповідають за безпечне проведення робіт на виробничих дільницях, безаварійну експлуатацію обладнання, а також здійснюють контроль за технічним станом машин, механізмів, будівель і споруд, проведення технологічних процесів і проводять інструктаж з питань охорони праці для підлеглих працівників, завідувачі виробництвом і їх заступники, зав. дільниці оперативної поліграфії, зав. канцелярією, завідувач музеєм, гуртожитком, комендант.

Старші: майстер, диспетчер, інспектор, інженер, виконроб, технолог.

2. Перелік посадових осіб, службові обов'язки яких пов'язані з керівництвом, контролем за виконанням робіт з підвищеною небезпекою або монтажем, ремонтом і експлуатацією відповідного обладнання, підготовкою персоналу для його обслуговування і ведення відповідних технологічних процесів при наявності у них підготовки і посвідчення на право виконання таких робіт, крім навчання і перевірки знань з питань охорони праці, які зобов'язані в строки, встановлені державними міжгалузевими і галузевими нормативними актами, але не рідше одного разу на три роки, проходити навчання та перевірку знань щодо безпечного ведення відповідних робіт з підвищеною небезпекою.

2.1. В закладах освіти: головний інженер, головний енергетик, головний механік.